

LOPŘÍ HA!

**dílenská
příloha**

DÍLNA AUTORSKÉHO PSANÍ

Čtenář Dostojevského

Alice Knoblochová

Poupravil si kravatu a pohodlně se usadil. Z příručního zavazadla vytáhl Dostojevského – těžko říct, jak se do tak malého kufříku mohl vejít dospělý muž, navíc ještě tak dlouho po smrti. Vytáhl Dostojevského a začal ho číst – byl to Čtenář Dostojevského. Všichni okolo to museli vědět, a on se o to postaral. Vypadal důležitě, upravoval si kravatu a četl Dostojevského. A byl tak spokojený.

Když si k němu přisedla Postarší dáma, velmi hlasitě si odkašlal, protože s tímto vyrušením krajně nesouhlasil a také proto, aby všichni kolem věděli, že si k němu přisedla postarší dáma, že si odkašlal a že s tím krajně nesouhlasí.

Postarší dáma byla tvorem obecně o dosti zajímavějším než Čtenář Dostojevského. Z příručního zavazadla vytáhla pouze knihu, což se oproti mrtvole na vedlejším sedadle zdálo poněkud ubohé, Čtenář Dostojevského tedy pozbyl veškerého zájmu se s ní dát do řeči – ne, že by ovšem předtím byl nějak závratně velký.

Postarší dáma měla pod šedým kabátkem a dlouhou sukní navlečený neopren a v příručním zavazadle vezla mimo jiné i dvě střelné zbraně. Zrovna se vrátila z mise na Sahaře, aby mohla o den později odjet zkoumat hlubiny moře. Postarší dáma už potkala nespočet Čtenářů Dostojevského a nespočet jich ještě potká. Čtenář Dostojevského má však v průměru za svůj život šanci potkat jen jednu Postarší dámu, jestli vůbec. A ani si jí zpravidla neváží – právě naopak. Hlasitě si odkašle, zašoupe nohama, poupraví kravatu a čte Dostojevského – aby všichni věděli, že si odkašlal, zašoupal nohama, poupravil kravatu a hlavně, že čte Dostojevského. Postarší dáma by Čtenáři Dostojevského možná mohla říct, že Dostojevského znala, když ještě žil, a že ho bude znát, až bude žít znovu. A že kravatu má pořád stejně nakřivo a že lépe než mrtví lidé se čtou jejich knihy. Mohla by. Z jejích úst se však ozve jen docela tiché „dobré odpoledne.“

Přikyvovatelky

Alice Knoblochová

Přikyvovatelka nezabírá prostor a nenosí růžovou. Oči má upřené tam, kam je to zrovna nejvhodnější. Je nadšená, protože on je nadšený. Přikyvuje, protože

Ahoj, jak se máš?

Barbora Sedláková

Za pětadvacet let své existence jsem postupně odporovala, že ze všech neplatných a omezujících škatulek zapadám nejlépe někam mezi introverty lomeno samotáře. Největší problém mám se známými. Kamarádi, dobří kamarádi a nejlepší kamarádi jsou v pohodě, jednak jich nemám zbytečně moc a jednak jim většinou můžu na rovinu říct, že dneska nemám náladu a energii s kýmkoliv se bavít. V rodině je to občas trochu složitější, ale zase od narození trénuju nejrůznější techniky potlačování a upravování emocí, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Tak třeba s úsměvem a přikyvováním poslouchám na oslavách historky, jak jsem v dětství hystericky plakala při jízdě na kole a jak už na něm od té doby nechci vůbec jezdit.

Ideální jsou úplní cizinci nebo cizinky – nemyslím ty, který nemluví česky, ale ty, který neznám. Jakmile vám někdo v autobuse omylem stoupne na nohu a začne trapné martyrium omluv a vzájemného gestikulování rukama, že to celé byla nehoda, status naprostého neznámého se začíná rozpadat.

Lepší jsou neznámé ženy, ty se se mnou většinou nedávají spontánně do řeči, jsou to většinou pánové, kdo zahajuje nevyžádané konverzace, z nichž by se nejspíše dalo vykroutit třeba větou „Co je ti do toho!“ což ale, a to mluvím z vlastní zkušenosti, není tak jednoduché, jak by si člověk přál.

Jako třeba když si v noci objednáš Bolt, na displeji se objeví neprofesionální a děsivá fotka řidiče pořízená zásadně z podhledu, takže mám pokaždé chuť objednávku zase zrušit. Nakonec přemůžu strach a předsudky, protože to, že někdo vypadá jako úchyl přeci ještě nemusí nutně znamenat, že úchylem opravdu je. Jenomže pak zapadnu na zadní sedačku auta, kde hraje rádio Country, Beat nebo vlastní vypálené cédéčko a týpek za volantem pronese „Tak mi něco pěkného povídejte, slečno“ případně „Za prací nebo za zábavou?“ Kromě toho, že mi tyhle dotazy připadají asi stejně konverzaci stimulující jako „Jak ti dupou králíci?“ nebo „Jak ti visí?“, mám pokaždé chuť opustit vozidlo za jízdy.

Proto bych ráda vyzvala všechny přítomné řidiče Boltů – až budete mít třeba nutkání zapřádat rozhovor s někým, koho neznáte, raději si to ještě rozmyslete. Nebo to prostě vůbec nedělejte. Troufám si říct, že většina lidí odpovídá v takových situacích čistě z povinnosti dané nesmyslným dobrým vychováním

a strachem z naprosté upřímnosti. Věřte mi, že málokterá mladá dáma ocení, když jí v půl jedné v noci zpovídá chlápek, který by mohl být její strejda.

Dokud ale zůstávají cizí lidé cizími lidmi, mám je vlastně hodně ráda – jako celek.

Ovšem známí... to je kletba uvalená nějakou vyšší instancí na nás na všechny, kteří by raději četli, poslouchali hudbu, podcast, ticho nebo hovory cizích lidí kolem sebe, kteří jsme ale nuceni se setkat tváří v tvář s bývalými spolužáky, „kamarádkami“ z mimoškolních aktivit nebo bývalými kolegyněmi a kolegy. Proč proboha má kdokoliv potřebu družit se, když mě od základky neviděl a při posledním setkání se mi smál, že si o velký přestávce dobrovolně čtu.

Kdyby mi džin z láhve dal jedno přání, možnost změnit jedním rozhodnutím cokoli na planetě Zemi, přála bych si, aby byla evaporována otázka „Jak se máš?“. Pokaždé, když někdo mým směrem vyšle tohle zaklínadlo, ocitám se v jedné z úvodních scén filmu *Slunce, seno a pár facek*, kdy si jedna postava představuje, jak pod druhou vybuchne granát, přitom ve skutečnosti nasadí milý úsměv, a ještě mileji promluví.

Na prokletou otázku se dá odpovědět podobně konverzaci retardujícími otázkami, jako třeba: „Dobrý, co ty?“, což alespoň umožní rychle přehodit dynamiku a ocitnout se v ofenzívě. Funguje ale i „Mám toho hodně, ale nějak zvládám“ případně „Už se těším na léto / prázdniny / lepší počasí / až bude teplo“. Jak by léto mohlo cokoli spravit na porozchodové depresi, rodinných neshodách, finanční nouzi nebo problémech se spánkem? Léto se mi akorát rok co rok směje do xichtu, že za ty tři měsíce nestíhám dostatečně cestovat, prožít letní lásku, přijít o ni a napsat o tom básnickou sbírku, pořídít si srandovní spontánní tetování, skupinově se opíjet, rekonstruovat zahradu, sdílet to celé na Instagramu a napsat diplomovou práci. Jestli má nějaké roční období hojivý potenciál, tak rozhodně podzim a zima, protože po mně nic nechtějí, a dokonce nabádají k tomu, abych si zalezla do ulity, oblíkla si rolák, necítila se blbě, když zruším plány, a ještě můžu sledovat, jak všichni zkrásníme, když se nám mrazem vyhladí pleť a zrudnou tváře.

Ale zpátky ke známým. Znáte to, když třeba vlezete do místnosti nebo do tramvaje a sedí tam někdo, koho vám vaši přátelé představili před měsícem na víně? V rámci skupiny jste se chvíli ocitli ve stejné konverzaci, ale víte o něm jenom to, že sdílíte lásku k brokolici a nevádí vám ji mít na pizze, protože to bylo téma té jedné společné debaty. A teď tenhle dotyčný pan Brokolice mává svojí zelenou ručkou, ať si

k němu jdu jako přisednout, zatímco mně se hlavou honí milion věcí od – „ne, díky, poslouchám hudbu a za chvíli přijde moje oblíbená pasáž“ přes „ani na to nemysli, nelíbí se mi tvoje nehty a ruce jsou pro mě u lidí důležitý“ nebo „ježiš, já si spletla tramvaj“, případně lze zkusit úplně přeskočit nenáviděný small talk a rovnou se ho zeptat třeba, kdy naposledy brečel tak, až se nemohl pořádně nadechnout, nebo kolikrát minulý měsíc telefonoval matce? Tohle všechno jsou schůdné varianty.

Jenomže já nakonec dojdu až k němu, po cestě vypnu sluchátka uprostřed slova v refrénu písně, usměju se, a vzhledem k tomu, že si už nepamatuju, jak se vlastně jmenoval, bez oslovení nenuceně prohodím „Ahoj, jak se máš?“, zatímco nás oba pomyslně vyhazuju do povětrí granátem.

Megafon

Hana Bouzková

Kráčím městem, když najednou zahlédnu muže stojícího na balkónovém zábradlí. Volám na něj, aby neskákal, že má celý život před sebou, že je určitě ještě hodně věcí, které nezažil, že ze světa nemůže odejít takto.

„Neslyším vás!“ volá zpět a ukazuje si na ucho.

„Pane,“ křičím ze všech sil, „nemáte důvod!“

„Cože? Že jde průvod?“

„Ne! Že není důvod, abyste skákal!“

„Plakal? Paní, já zásadně nepláču, já nejsem žádná bábovka! Já když budu chtít, tak skočím a neuroním ani slzu,“ křičí na mě zpět a nebezpečně balancuje na hraně.

„Neskákejte, prosím, já vím, že život někdy přinese chvíle, kdy se člověku nechce žít, kdy mu na prsou leží tíha světa a nenechá ho se nadechnout!“

„Já dejchám až moc. Kdybych nedejchal, bylo by po problému.“

„Povězte mi o tom.“

„Že se mám pověsit potom?! Vy myslíte, že když skočím, že to nebude stačit? Že se nezabiju?“

„Bůh vás má rád, zastavte se a vnímejte boha!!!“

„Tys mi tady chyběl!“ komentuje muž z balkónu příchod hlasatele božího slova, který megafonem do světa vyvolává chvály na svého pána.

„Pane, půjčte mi ten megafon,“ žádám jej, „ten muž chce skočit!“

„Na to nemá právo – jen bůh může dávat, jen bůh může brát! Na záchranu neznaboha megafon nepůjčím!“

„A neříká ten váš bůh něco jako, že máte milovat své bližní?“

„Přibližně ano, ale...“

„Tak vidíte...“ přikládám megafon k ústům a měním strategii záchrany muže na zábradlí: „Já myslím, že by vám to takhle nemuselo vyjít. Víte, že 62 % pokusů o sebevraždu skokem z výšky odpovídající 2. patru bytového domu končí jen zmrzačením?“

„62? Vždyť to je víc než půlka!“

„No právě. Skočíte, přežijete, budete mrzák a už ani do toho třetího patra nedojdete, abyste to zkusil znovu.“

„Takže myslíte, že se mám pověsit?“

„No...“, rozmýšlím, jak se z této svízelné situace vymotat, „být to na mně, tak teda provaz taky nevolím – musíte sehnat kvalitní trám nebo strom, a jak tak na vás koukám, žádný střízlík nejste, takže to vopravdu nebudete mít jednoduchý. A provazy už taky nejsou, co bejvaly. Sehnat dneska kvalitní provaz, to není jen tak. Navíc ty následky... Nepovede se vám to, přidusíte se, a jste zase mrzák, co si sám ani nedojde na záchod. A nezbyde vám nic jiného než plakat!“

„Už jsem vám říkal, že zásadně nepláču!“ ohrazuje se muž a poněkud zklamaně usedá na zábradlí. „A co vlak?“ volá dolů, „nechat se přejet vlakem, to by šlo ne?“

„S dnešními zpožděními vlaků? Vždyť byste se toho nemusel ani dočkat!“

Chvilku na sebe jen hledíme a mně srdce tlučte nadzvukovou rychlostí. Skočí? Neskočí?

„A co mám teda dělat?“ ptá se smířeně.

„Já bych doporučila umírat za živa!“ i z dálky dokážu z jeho tváře vyčíst údiv a možná i lehký úsměv. „A jak se to dělá, prosím vás?“

„Prostě žijete s vědomím toho, že se každý den přibližujete smrti. A snažíte se dělat jakoby nic.“

„A víte, že to zní docela dobře?“ slézá zpět na balkón, „co byste řekla na to, kdybych teď jakoby nic sešel dolů, šel s vámi na kafe a mezitím čekal na smrt?“

„Řekla bych, že je to konečně způsob se stoprocentní úspěšností,“ usměju se nahoru a megafon vracím do rukou muže, jenž scénku z posledních několika minut označuje za boží zázrak.

Víla

Hana Holubkovová

V bytě je šero. Zatuchlý vzduch leží na nábytku, vsákl se do koberce i do závěsů.

Už třetí den nemůžu spát. Jsem tak nadšená. Pořád na to musím myslet. Nedokážu klidně ležet.

V rozestlané posteli vykukuje zpod deky pramen dlouhých šedých vlasů. Na nočním stolku krouží v kula-tém akváriu osamělá zlatá rybička.

Umím totiž něco neuvěřitelného. Zatím to trénuju ve vodě. Vznáším se a důvěřuju jí, že mě unese. Stačí se uvolnit, to je na tom vlastně úplně nejtěžší.

Už dávno ztratila pojem o čase. Posunuje se z kuchyně do ložnice jako hodinový strojek a mluví sama pro sebe. Jak dlouho už?

Zítra je můj velký den. Zítra to konečně udělám. Bydlím v šestém patře, to bude stačit. Pak se k nim konečně přidám. Budu volná jako divoké husy, jako chmýří ve větru, zazpívám si s nimi jejich divokou píseň!

Setmělo se. Postava v noční košili bloudí bytem a tiše si brouká jakousi složitou nekonečnou melodii.

Brzy ráno jsem vyšla na balkon. Bylo krásně. Vlahý vítr od jihu, dlouhé stíny, voněly jasmíny. Tolik světla!

Z balkonu je vidět až k moři. K nekonečně modrému a nekonečně lhostejnému horizontu, kde se potkává moře s oblohou...

Mám to promyšlené. Skočím šipku jako do vody a pak se uvolním. Možná budu dělat tempa, jen tak jemně, volně, bez námahy. Konečně svobodná!

„Haló!“ Dole na chodníku stojí pán s malou holčičkou. „Nedělejte to!“

Ach ne. Tahle chvíle měla být jen moje. Ulice bývá v sedm ráno úplně prázdná. Dělán, že neslyším. Musím se soustředit, uvolnit se...

„Neskákejte!“ řve teď ten chlap pořád dokola. „Promluvíme si o tom.“

„Neslyším vás.“ Nechci mluvit s nikým. Roztáhnu ruce a spojím je pomalu do šipky.

„To je přece víla, tati! Neboj, ta umí lítat,“ to promluvila ta holčička.

V kytičkované noční košili a s rozpuštěnými vlasy žena opravdu připomíná vílu. Alespoň z dálky...

„Vílo, jak se lítá? Naučíš mě to?“ volá holčička. „Vílo, prosím, vím, že mě slyšíš!“

Nechci nikoho nic učit. Chci být konečně svobodná. Tak dlouho mi trvalo, než mi právě tohle došlo!

„Neslyším!“ volám dolů. A ještě: „Nechci.“ Ale tuším, že bych měla. Měla bych naučit lítat každého, kdo to potřebuje. Hlavně malé holčičky.

„Pojď nahoru,“ zavolám na ni a ona se nadšeně rozběhne ke vchodu do domu. Její táta běží za ní jako šílenec.

Už dlouho jsem s nikým nemluvila. A tak místo pozdravu vyhrknu: „Začneme trénovat nejdřív ve vodě.“

Kohnovo znamení

Etuda na téma trapnost | Jan Blažek

„To já jsem se za svého otce styděla,“ řekla mi teta, když jsem jí poprvé přivezl ukázat dceru. Nevím, proč o tom musela hned začít mluvit. Holka seděla v kočárku, hltala každé její slovo. „Ne že bych si ho nevážila, nebo ho snad dokonce neměla ráda. Ale styděla jsem se.“

Tak ano, věděl jsem, že doktor Kohn prostě byl od určité doby v městečku nechvalně známou figurkou. Shrbená postavička věčně v baloňáku, na hlavě omšelý klobouk a v ruce neodmyslitelná hůlka, se kterou před sebou na chodnících šermoval bezmála jako slepec. A na křižovatkách ulic oklepával rohy. Ano, o-kle-pá-val.

Vždycky třikrát ťuk, ťuk, ťuk a potom teprve se odvážil ke kroku do neznáma, jako by ho za rohem čekalo bůhvíjaké nebezpečí. Ta trapnost, když do něj šla teta po ulici zavěšená a výsměšné pohledy sousedů a známých jí doslova vypalovaly Kainovo znamení na čelo. Kohnovo znamení, chtělo by se říct. Byla dcerou pošuka.

Nikdy nedokázala zapomenout na procházku s mladým Mešejdou, který ji za pivovarem lehce objal okolo pasu a možná by se k ní i naklonil a něco jí pošeptal a možná by i... kdyby se zpoza rohu v tu chvíli nevynořila hůlka, ťuk, ťuk, ťuk a za ní vyplašená tvář v brýlích se zplihlým knírem. Mešejda okamžitě přešel na druhý chodník a víc s ní nepromluvil.

„Ahoj, táto!“

Nebylo to tehdy přitom tak dávno, kdy byl doktor Kohn v městečku váženou osobou. Před válkou předsedal dobročinnému spolku i okresní advokátní komoře, vlastnil první automobil v ulici, před maturitami opravoval studentům kompozice z řečtiny. To bylo ještě *předtím*. Před tím, než ho odvezli do smutného pevnostního města, odkud se po roce vrátil zešedlý, pohublý a s novou, veledůležitou životní maximou: „Každý roh si třikrát prověř, nikdy nevíš, co za ním číhá!“

Když se onoho podivného večera teta vracela z tanečních, poznala ho už z dálky. Ťuk, ťuk, ťuk. Nešla mu v ústrety, chtěla se mu vyhnout. Viděla dva rozcuhané kluky, jak si na něj ukazují prstem. Poblíž nebyl nikdo, kdo by ho ochránil, posmívali se mu tedy nahlas. „Paroháč, paroháč,“ pokřikovali na něj, protože netušili, co to znamená. A když na ně napůl pohoršeně a napůl bezmocně upřel své vodovaté oči, dali se zběsile na útěk. Hnali se ulicí Palackého a chystali se se svými posměšky prudce zahrnout doprava a ztratit se na Husově třídě.

Stalo se ale něco, co nikdo nečekal. Doktor Kohn se napřímil, prorocky zvedl hůl a hromovým hlasem varoval: „Pozor, roh!“ Bylo to neuvěřitelně trapné. Tak trapné, že kluci jako zasažení bleskem zůstali stát. Jen zlomek vteřiny předtím, než se z chátrající budovy někdejší synagogy na Husově třídě odlomil kus římsy a s ohlušujícím rachotem se zřítíl na dlažbu chodníku.

„Asi jim tím tehdy zachránil život,“ konstatovala teta.
 „Ale oklepávat rohy ani potom nepřestal. Bylo to přílišně trapný.“

Holka jí visela na rtech, hltala každé její slovo. A potom našpulila rty a pronesla: „Tlapný.“ Vyrázilo mi to dech. To není běžné první slovo batolete, uznejte. Ale hned poté mi dcera udělala obrovskou radost. Hned druhé slovo, co v životě řekla, bylo: „Táta.“ Na to jsem fakt pyšný!

Revma

Jana Vondráčková

ZUŠ Praha 10:

„Jirko, je třeba tam hrát fis. To g hrozně neladí...“ To bylo v říjnu?

„Jirko, dal jsem ti fis do kolečka – červeně! Napíšu tam vykřičník. Dva takty předem, aby sis vzpomněl včas.“
 Prosinec?

„Jirko, prosím... fis...“

V dubnu? „Jirko...!“

„Hrej tam to fis...“

„Jiříku!!! Tak hrej, co chceš...“

Fakultní nemocnice, 9. patro, balkón:

To dám. Ruce mám pořád dost silné. Přehoupnu se přes zábradlí. To zvládnou.

„Ahoj.“ Stojí vedle mě nějaký kluk. Je mu asi osm.

„Ty jezdíš na vozíku?“ – se dost blbě ptá.

„Ne. Jen teď. Po autonehodě.“

„A zabil jsi někoho?“

„Neeee. Jen jsem naboural do jiného auta. Na semaforu. Neubrzdil jsem to.“

Kdyby ten kluk věděl...

„A zlomilo ti to nohy!“

„Neee. To je složité. Mám i artritidu. Po té nehodě se mi jen ještě přitížilo. To je fakt složité. Na to jsi moc malý...“

Kdyby ten kluk věděl...

„Už prostě moc nechodím. No.“

„A moc nehraju.“ Proč mu to říkám?

„Ty jsi herec!“

„Neee. Violoncellista.“

Obrátil jsem vozík směrem k pokoji. Skočím zítra. Ten kluk je zase za mými zády.

„Nikoho takového neznám.“

„Hraju na tohle.“ – ukážu na cello v koutě. „Vezl jsem ho v autě. Nic se mu kupodivu nestalo.“

„Můžu to otevřít?“

„Joo. Polož ten futrál na zem a až pak ho otevři.“

Je mi špatně... čím dál hůř...

Kdyby ten kluk věděl...

Na stolku leží lékařská zpráva z 20. 2. před rokem. Čtu ji pořád. Pořád dokola:

Progresivní polyartritida

Medrol, Metotrexát, Sandimun

Biologická léčba kontraindikována.

„To jsem ještě neviděl.“

„Dej to sem.“ Hraju... Jen pár tónů... Pomalu... Stejně to bolí... Každé vibrato trhá nervy... V hlavě mám samé obrazy... To není možné! To je vtip. To je nějaký špatný vtip.

To bude ok. To prostě bude ok...! Je to nějaký prelud, zdá se mi to... To je snad delirium, kurva, nebo co?

„Jak že biologická není pro mě? Je 21. století. Tolik jsem o tom četl. Pane primáři!“

„Pane Vinkler, už je pozdě. Musíte se s tím smířit. Při degenerativních změnách na kloubech je už pozdě zkoušet aplikovat biologickou. Nemá to smysl. Jste atypický případ. Progres nemoci jsme neodhadli.“

(s šílenstvím v hlase) „Jak neodhadli? Jaký případ? Já jsem koncertní mistr České filharmonie!“

„Pane Vinkler, na invaliditu to zatím není. Co bude dál, nikdo přesně nedokáže odhadnout. Je spousta léků, které zmírňují příznaky. Nepřetěžujte ty klouby a bude šance to revma zpomalit. Víte, biologická nejlépe zabírá hlavně u některých dětí.“

U dětí?

Jak užívím děti?

Kancelář děkana AMU:

„Petře, nemáš docenturu. Bez doktorátu si nemůžeš ani podat přihlášku ke konkurzu na interního pedagoga.“

„Zbyňku, vždyť to znáš!? Když koncertuješ po celém světě od dvaceti, nemáš čas dodělávat si doktorát. Vždyť jsem hrál sólově, v triu, jsem koncertní... A vedl jsem masterclass na tolika univerzitách – v Tokiu, Barceloně, Londýně... Vždyť jsem vyhrál Pražské jaro! Ve dvaceti. To není možné. Musí být nějaký způsob!“

„My to všichni víme. Hovořil jsem o tvém případě i na jednání Akademického senátu. A nemusel bych! Existuje jedna výjimka. Můžeme zaměstnat tzv. odborníka z praxe bez adekvátního titulu. Tito lidé Akademii přinášejí body do RUVU. To je registr uměleckých výsledků, kdybys nevěděl. A z něj pak čerpáme určité finance. Ale to není tvůj případ. Ty už nehraješ.“

„Ale... Ale vždyť jsem hrál z vás všech nejvíc.“

„Co bylo, to bylo. Teď nehraješ.“

Ředitelny tří konzervatoří:

„Pane kolego, studentů na cello je čím dál méně. Nemůžeme přijmout dalšího pedagoga. Konkurz určitě ještě pár let nevypíšeme. Kdyby se něco změnilo, dáme vám vědět.“

Probudím se... Prostě se probudím... To se mi jen zdá.

Nebo to je nějaký krutý vtípek. Komu by to mohlo stát za to – tak to zinscenovat?

ZUŠ

ZUŠ

Zavolám do Tokia! Ne. Do Madridu! Tam měl Dvořák velký úspěch a z kurzů byli taky nadšeni. Zavolám!

Ale nezvládnou tam dojet.

ZUŠ

ZUŠ

ZUŠ

V hlavě se mi vynořuje nějaký obraz. Nemůžu si ho teď vybavit. Volal advokát?

Kde to jsem?

„To je nádhera!“ „Naučíš mě to?“

„Ne. Děti neučím.“

„Honzo! Proboha, jak jsi zase proklouznul? Primář je rudý vzteky. Musíme kapat Roactemru.“ – křičí udýchaná sestra a postrkuje kluka ven z mého pokoje.

Roactemra? To je biologická... Na Stillovu chorobu.

Aha. Vždyť on měl kanylu a pyžamo...

Má nejtěžší formu revmatu. Stokrát horší než já. Může i umřít.

To není vtip. To nejsou jen preludy...

Domov:

Prázdný – aha, jasně – vzpomněl jsem si. Proto volal advokát. Nechtěl jsem s ním rači mluvit.

ZUŠ Praha 10:

„Jak se cítíš, Petře? Pomohli ti trochu? Dal jsem ti do úvazku nového žáka. Tak můžeš učit aspoň o jednu hodinu hudební nauky míň. Aspoň tak... Drž se.“

„Ahoj. Jezdíš pořád na vozíku?“

„Už se mi nechce z něho vstávat. Co tady děláš, Honzo?“

„Vygooglil jsem si tě. Hraješ na YouTube! To je nádhera! Napsal to Dvořák.“

„A už učíš děti.“

„Strašně chci hrát na cello! Ukecal jsem dědu. Jen zaparkuje a přinese mi cello.“

(S úsměvem). „Dobrý den, pane profesor. Mám si přijít pro kluka za 45 minut?“

Pozor! Pozor! Zase utíkám do své hlavy. Tak bych mu to přál... Musím se probrat.

„Pane profesor, je vám dobře?“

Biologická nejlépe zabírá u dětí.

On fakt může hrát.

„Nebojte. Všechno je v pořádku. 45 minut je hrozně málo. Přijďte za dvě hodiny. Nebo i později. Nebo – my vám zavoláme, až skončíme, ano?“

„Pojď, Honzo.“

Zrcadlo, zrcadlo

Radim Kučera

Na rohu ulic Zlatnická a Na Poříčí stojí odjakživa Café Imperial. Na baru tam mají mísu koblih, která rozřazovala lidi do různých životních kolejí dávno před kouzelným bradavickým kloboukem – nebo ji tam alespoň mívali, dokud se provozovatelem nestal Zdeněk Pohlreich. My se zde však nalézáme koncem minulého tisíciletí, kdy pan Pohlreich zatím stále osvobozuje Porúří ze spárů skopového s broskví.

Já, oproti tomu, do Imperiálu docházím relativně pravidelně se svojí tehdejší učitelkou angličtiny, protože navzdory názvu tam mají kafe dobrý a levný. Vyloženě saturninovský moment tam nikdy osobně nezažiju a podnik pak náhle projde jakousi rekonstrukcí. Hned po rekonstrukci přijede na návštěvu do Prahy maminka.

To celý den chodíte pěšky centrem Prahy, uprostřed turistické sezóny. Necháte se vyfotit před každou výlohou, s úsměvem a s bleskem. Vystoupíte na dvaceti tramvajových zastávkách z třiceti různých tramvají. Ztratíte přehled, jestli jste víc věcí vysvětlili nebo vám bylo vysvětleno: **pochopte**, já si tu nechci nijak stěžovat, jen citlivě nastínit, v jakém stádiu rozkladu se nalézá mé vědomí v okamžiku, kdy nakonec cestou na Florenc vstoupíme do zlatem čerstvě vyloženého interiéru Café Imperial.

Objednám dvě kávy, nonšalantně poukáži na mísu plnou koblih a s pocitem skutečně dobře odvedené práce se vydám na toaletu, kde s hlavou v oblacích obdivuji všudypřítomný zlatavý lesk, strukturu štku na stropě a širokoúhlost zrcadel nad pisoáry.

Zejména ta zrcadla mě zaujmou, koho proboha napa-
dlo instalovat zrcadla zrovna nad pisoáry?

Než stihnu tuhle myšlenku pořádně uchopit, otevřou
se dveře spojující toalety s kavárenskou místností
a moje maminka může až do smrti přemýšlet, proč
zrovna její syn musí chodit v Café Imperial chcát do
umyvadla.

Ruth Františka Blažková

Dostala jsem za úkol napsat text s humorem.

To je asi nejvtipnější věta vůbec a hned vysvětlím
proč. Moje texty totiž zpravidla obsahují válku, smrt,
nemoci, vraždění, znásilnění, bolest, krutost a zou-
falství. Nevím proč, tak prostě píšu.

Několik hodin v kuse jsem se tedy snažila vymyslet
příběh, který by neobsahoval ani jeden z mých běž-
ných námětů, a nakonec jsem si k počítači sedla
s tím, že napíšu rozhovor dítěte a dospělého. Říkala
jsem si, že to by mohlo fungovat. Koneckonců mám
ráda Vlastu Buriana a v tu chvíli kolem mě bylo
spoustu dětí, kterými jsem se mohla inspirovat. A tak
jsem začala psát.

Nedopadlo to úplně podle představ a už vůbec ne
podle zadání. Text končil smrtí nemluvněte a mně
konečně došlo, že bych asi měla jít na psychiatrii. To
ale neřešilo problém. Rozhodně ne z krátkodobého
hlediska. Nezbyvalo moc času a já pořád neměla ani
čárku humoru. Rozbrečela jsem se. Ano, skutečně
jsem se rozbrečela. Měla jsem napsat něco veselého,
co by zvedlo náladu mně i ostatním, a já tu brečím při
pohledu na prázdný dokument ve Wordu!

A pak mi došlo, že je to vlastně k smíchu (a přiznávám
trochu i k pláči). Všichni se mě pořád ptají, jak
dokážu být šťastná, když čtu a píšu tak depresivní
texty. Teď už je odpověď jasná. Já to naopak nedo-
kážu jinak.

Tak jsem se na to vykašlala, píšu si svoje smutný věci
a jsem šťastná.

DÍLNA NĚMECKÉHO PŘEKLADU

Roland Schimmelpfennig: Ídomeneus

Přeložili: Martin Hašek, Zuzana Henešová, Josef Kysel, Lenka Schindlerová, Miroslava Skrbková, Veronika Rybová a Petr Jan Vinš.

ŽENA:

Kdo jste?
Seshora, už z města
jsem zahlédl vaši loď,
stín na hladině,
já jsem
Idamantes,
syn Ídomeneův,

ŽENA A DRUHÝ MUŽ:

kdysi krále krétského,
co je už deset let pryč
a kdo jste vy,
ptá se mladík a hledí
do sežehých, zjizvených tváří námořníků,
připlouváte od Tróji?

DRUHÝ MUŽ A ŽENA:

Nevíte něco
o Ídomeneovi,
mém otci,
kdysi králi krétském,
a jeho osmdesáti lodích,
s kterými se vydal do války?
Viděli jste je
klesnout na mořské dno?
Mlčení.
A co jste slíbili vykonat,
když jednoho dne
stoupnete na rodnou zem?

ŽENA:

Co jste obětovali,
abyste se živí navrátili domů?
Jaká byla cena?

PRVNÍ MUŽ:

Tu Ídomeneus vytáhne nůž
a vrazí ho chlapci do krku.
Zařízne ho, nechá vykrvit,
gejzír krve tryská
z chvějícího se těla,
ke zděšení mužů
v kruhu
kolem zatraceného chlapce.

ŽENA:

A když krev doteče k jejich nohám,
popadnou muži krále krétského,

PRVNÍ MUŽ:

Ídomenea,

DRUHÝ MUŽ:

a pověsí ho nahého
na strom
hlavou dolů

PRVNÍ MUŽ:

stáhnou ho z kůže
zaživa,

ŽENA:

a vyvrhnou,
jeho střeva roztahají po břehu
a udělají z nich králi
řetěz.

PRVNÍ MUŽ:

Nač jsem žil, bojoval,
když musím zemřít takhle.
Ještě nejsem připraven!

DRUHÝ MUŽ:

Takhle to nebylo:

ŽENA:

Tak se to nestalo.

PRVNÍ MUŽ:

Bylo to takhle: